

Kennsluáætlun

Sköpun yngri og eldri

Veturinn 2019-2020

1.-7. bekkur

Kennarar í verk- og list ásamt umsjónakennurum

Nám á sér stað þegar einstaklingur vinnur með áreiti, tengir það fyrri þekkingu og skapar nýja. Þannig er menntun í rauninni sjálfssköpun, leið upplýsts einstaklings til að verða „meira í dag en í gær“. Sköpunarþrá á sér rætur í meðfæddri forvitni, athafnaþrá og stuðlar að frumkvæði einstaklingsins. Sköpunargleði leiðir til námsáhuga þegar börn og ungmenni skynja merkingu viðfangsefnanna og gildi þeirra.

Í sköpun felst að móta viðfangsefni og miðla þeim, búa til, gera eitthvað nýtt eða öðruvísi en viðkomandi kann eða hefur gert áður. Sköpun er að uppgötva, njóta, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafli og leika sér með möguleika. Sköpun er að sjá fyrir það óorðna og framkvæma það. Sköpun byggist á forvitni, áskorun, spennu og leit. Glíman við viðfangsefnið og það að finna lausn getur verið umbun sköpunarinnar í sjálfu sér. Sköpun brýtur hefðbundin mynstur, reglur og kerfi og veitir nýja sýn á fyrirbæri og viðteknar hugmyndir.

Sköpun byggist á gagnrýninni hugsun og aðferðum sem opna sífellt nýja möguleika og því skiptir sköpunarferlið ekki síður máli en afrakstur verksins. Að skapa er að fara út fyrir mengi hins þekkta og þar með auka þekkingu sína og leikni. Þótt sköpun í almennum skilningi sé vissulega nátengd listum og listnámi er sköpun sem grunnþáttur ekki bundin við listgreinar fremur en aðrar námsgreinar og námssvið. Sköpun sem grunnþáttur skal stuðla að ígrundun, persónulegu námi og frumkvæði í skólastarfi.

Lykilhæfni

Sköpunarkraftur og innsæi eru lykilorð í þessu samhengi. Gagnrýnin hugsun er lykilþáttur í læsi og sköpun og fléttast saman við hlutverk gagnrýninnar hugsunar í lýðræði. Í sköpuninni felst hagnýting hugmynda og mótun viðhorfa, gildismats og hæfni. Vinnubrögð í listsköpun og vísindum einkennast oft af sköpunargleði, frumkvæði og frumleika. Þannig vinnubrögð er æskilegt að sjá í öllu námi og skólastarfi. Sköpun snýst ekki eingöngu um nýtt og frumlegt heldur og hagnýtingu þess sem fyrir er. Hún snýst þannig um lausnir viðfangsefna og leit að nýjum möguleikum. Þetta fléttast vel saman við menntun til sjálfbærni og læsi í víðum skilningi.

Leikur er mikilvæg námsaðferð og opnar víddir þar sem sköpunargleði barna og ungmenna getur notið sín. Hamingja og gleði liggja í því að finna hæfileikum sínum farveg og fá að njóta sín sem einstaklingur og hluti af heild. Sköpun er mikilvægur grunnur að því að horfa til framtíðar og móta sér framtíðarsýn, taka þátt í mótun lýðræðissamfélags og skapa sér hlutverk innan þess.

Hæfni

Nútímasamfélag gerir margar og oft mótsagnakenndar kröfur til þegnanna. Hlutverk skólakerfisins er m.a. að búa einstaklinginn undir áskoranir og verkefni daglegs lífs og hjálpa honum að fóta sig í flóknu samhengi náttúru og samfélags, hluta og hugmynda.

Almenn menntun miðar að því að efla sjálfsskilning einstaklingsins og hæfni hans til að leysa hlutverk sín í flóknu samfélagi. Nemendur þurfa að vita hvað þeir geta og vita hvernig best er að beita þekkingu sinni og leikni til að hafa áhrif á umhverfi sitt og bæta það. Hæfni er þannig meira en þekking og leikni, hún felur einnig í sér viðhorf og siðferðisstyrk, tilfinningar og sköpunarmátt, félagsfærni og frumkvæði.

Nemandinn þarf ekki einungis að búa yfir þekkingu, leikni og hæfni heldur skal hann einnig geta aflað sér nýrrar þekkingar, leikni og hæfni, greint hana og miðlað. Nám þarf að taka til allra þessara þátta. Slíkt nám byggist á námssamfélagi sem einkennist af grunnþáttum menntunar: læsi, sjálfbærni, lýðræði og mannréttindum, jafnrétti, heilbrigði og velferð og sköpun.

Hæfniviðmið Sköpunar eru því margþætt og snúa að þáttum eins og :

- félagsfærni
- fylgja fyrirmælum
- þjálfa ferli hönnunar
- sýna frumkvæði
- lýðræði
- færni til að vinna með áhöld, tól, tæki og tækni
- færni til að ganga frá eftir sig

Grunnþættir

Samkvæmt Aðalnámsskrá grunnskóla eru grunnþættir menntunar sex: *Læsi – sjálfbærni - lýðræði og mannréttindi – jafnrétti - heilbrigði og velferð - sköpun.*

Fagið Sköpun kemur inn á alla þessa grunnþætti menntunar á einn eða annan hátt.

Námsefni:

- Allt undir hverjum og einum hópstjóra komið. Það geta verið bækur, verðlaus efniviður, veraldarvefurinn, náttúran og hvað eitt sem passar við þemað hverju sinni.

Markmið með Sköpun er að:

- auka vægi list- og verkgreinakennslu í samræmi við aðalnámsskrá og viðmiðunarstundatöflu.
- auka val hjá yngstu nemendum skólans.
- þjálfa nemendur í skapandi vinnu.
- auka sjálfsstæði í vinnubrögðum.
- auka hæfni nemenda í hópavinnu.
- samþætta námsgreinar og auka gleði í kennslu.

Leiðir:

Nemendur vinni verkefni með leiðsögn kennara þar sem leitast er við að efla sköpunarhæfileika og sjálfstraust þeirra. Ferlið vegur alltaf hærra en afurðin í Sköpun. Inn í Sköpun geta fléttast námsgreinar eins og t.d. tónlist, dans, sjónlistir, tæknimennt, textílmenn, heimilisfræði, íþróttir, íslenska, upplýsingatækni, samfélags- og náttúrufræði svo eitthvað sé nefnt.

Námsmat:

Stuðst er við frammistöðumat þar sem fylgst er m.a. með virkni og vinnubrögðum í tímum. Í ljósi framsetningar Sköpunar þar sem nemendur velja sér viðfangsefni hverju sinni og lenda sjaldnast hjá sama hópstjóranum, er ekki gefið sérstaklega fyrir þessa námsgrein en kennarar geta nýtt sér frammistöðumatið þegar horft er til námsmats í öðrum tengdum greinum.

Verkefni skólaárið 2019-2020

Viðfangsefni
Stefnt er að því að samþætta einhver verkefni með leikskólanum og tónlistarskólanum í Stykkishólmi
Haustvindar
Maximús Músikús
Jólþema
Árshátíð/Þorri
Öskudagur á sér 18 bræður
Heimabyggðin mín/átthagafraeði
Vorboðinn ljúfi

Birt með fyrirvara um breytingar
Kristbjörg Hermannsdóttir

